

Luchtvaartnieuws uit de Nederlandse Antillen

2013-12-29 / Arno Landewers

Dutch Antilles Express (DAE) failliet

Het luchtvaartnieuws uit de Antillen werd afgelopen maanden gedomineerd door de ondergang van luchtvaartmaatschappij Dutch Antilles Express (DAE). In mei hadden de Venezolaanse luchtvaartautoriteiten de vergunning van DAE tijdelijk ingetrokken omdat niet aan bepaalde veiligheidseisen zou zijn voldaan. Per 13 juni werd dat permanent, als reden werd nu opgegeven dat een aantal boetes niet waren betaald. DAE spande nog wel een rechtszaak aan om de Curaçaose overheid te dwingen stappen te ondernemen tegen de luchtvaartautoriteiten van Venezuela, maar volgens de rechter zijn de mogelijkheden hiervoor te beperkt.

In juni verscheen in de media een kritische brief uit DAE kringen, waarin de verbazing werd uitgesproken dat Nelson Ramiz nog steeds niet de aandelen van DAE had overgenomen, zoals eerder was aangekondigd. De (Amerikaanse) luchtvaartmaatschappij van Ramiz, Falcon Air, verhuurde enkele McDonnell Douglas MD83's aan DAE. In juli werd aangekondigd dat Falcon Air ook een machine ging verhuren aan Haiti Aviation voor vluchten tussen Haïti en Miami. Een week eerder was DAE gestart met vluchten tussen Curaçao en Haïti, terwijl vluchten naar Miami ook op het DAE verlanglijstje stonden. Ramiz verklaarde dat er wel gesprekken waren geweest tussen DAE en Haiti Aviation, maar dat hij eerst wilde 'kijken hoe Haiti Aviation het zou doen' om 'in te schatten' of de maatschappij wel bij DAE zou passen.

Eind juli werd door de weggevallen inkomsten (dat voor 70% uit vluchten naar Venezuela kwam) de financiële situatie nijpend. De salarissen konden niet worden uitbetaald, en er werd tevergeefs geprobeerd leningen af te sluiten bij Curaçao Airport Holding (eigenaar van vliegveld Hato) en de Curaçaose overheid. Ook weigerde de Juliana Luchthaven op Sint Maarten nog langer DAE vluchten te ontvangen wegens achterstallige betalingen. Toen op 9 augustus een delegatie van DAE personeel nog eens met enkele ministers ging praten, werd bekend dat de Girobank, die overheidsleningen uitvoert, juist beslag had laten leggen op de bankrekening van DAE wegens achterstallige betalingen. Hierop ging een deel van het DAE personeel in staking. Op vrijdag 24 augustus moest worden gestopt met vliegen, en de dinsdag erna verklaarde de rechtbank DAE failliet.

In de weken erna bleek dat DAE enorme schulden had opgebouwd, in totaal ruim 65 miljoen Antilliaanse Gulden (ruim 26 miljoen Euro). In Venezuela stond voor zeker 300 000 gulden open, terwijl DAE voor 14 miljoen gulden bij de ontwikkelingsbank Korpodeko (voor een deel overheids eigendom) in het krijt staat. De vloot van DAE is op beide Fokker 100's na inmiddels geheel door de eigenaren teruggehaald en voor een deel alweer voor andere gebruikers ingezet. De Fokkers staan nog op Hato geparkeerd.

Cadivi problemen

DAE was niet de enige Antilliaanse luchtvaartmaatschappij die door Venezolaanse instellingen in de problemen kwam. Cadivi is de deviezenregelaar voor Venezuela; alle betalingen aan het buitenland verlopen via dit overheidsorgaan. Wegens achterstanden liepen sinds begin dit jaar betalingen via Caldivi grote vertragingen op, waardoor met name Tiara Air in de problemen kwam (de achterstand was in november inmiddels tot 17 miljoen Euro opgelopen).

Begin november zag Tiara, dat voornamelijk vluchten uitvoert tussen Aruba en Venezuela, geen kans meer salarissen uit te betalen. Wegens de problemen kwamen ook vluchten te vervallen, waardoor passagiers op luchthaven Reina Beatrix op Aruba strandden. De politie moest zelfs worden ingezet om een blokkade door woedende passagiers op te heffen. Op 11 november kreeg Tiara Air een schenking van een miljoen (Amerikaanse) dollar uit het noodfonds van de Aruba Tourism Authority, waarmee Tiara weer enkele maanden vooruit kan. De problemen met Cadivi zijn overigens nog steeds niet opgelost, via diplomatieke weg wordt geprobeerd een en ander op te lossen. Inmiddels heeft Cadivi wel een aanbetalingsgedaan van 2 miljoen Amerikaanse Dollar.

Ook de Antilliaanse maatschappijen Insel Air, Divi Divi Air en EZ Air ondervinden problemen door de betalingsachterstand van Cadivi, maar omdat deze maatschappijen niet het grootste deel van hun inkomsten uit vluchten naar Venezuela halen, zijn de gevolgen wat minder groot. Ook Dutch Antilles Express (DAE) had nog geld tegoed van Caldivi, maar het uitstaande bedrag zou niet voldoende zijn geweest de financiële problemen op te lossen.

Verbeteringen Hato

Half augustus werd begonnen met de uitvoer van verbouwingen op vliegveld Hato op Curaçao. Curaçao

Airport partners (CAP), de beheerder van het vliegveld, gaat 17 miljoen Antilliaanse Guldens (6.9 miljoen Euro) besteden aan onder meer een vernieuwde landingsbaan en verbeteringen aan het stationsgebouw (vernieuwing toiletten, installatie van airco in wachtruimtes). Het stationsgebouw is ontworpen voor een passagiersstroom van 1.2 miljoen per jaar, terwijl afgelopen jaar 1.8 miljoen passagiers werden verwerkt. Ook de ontvangst bij de paspoort controle en het functioneren van de immigratiedienst is een doorn in het oog: er is een gebrek aan röntgen apparatuur waardoor flinke wachtrijen ontstaan.

Hato kwam ook in het nieuws door herhaalde beweringen dat de Amerikaanse luchtmacht (dat Hato gebruikt als Forward Operating Location (FOL) in de strijd tegens drugs) drones op Hato heeft gestationeerd. In augustus meldden de populistische machthebbers in Venezuela dat de drones tijdens geheime missies zouden worden gebruikt om landen als Venezuela, Bolivia en Ecuador te destabiliseren. In november verklaarde een gezaghebbende Amerikaanse mensenrechten organisatie ook dat er drones vanaf Hato zouden opereren. De machines zijn nog niet gesignaleerd; inzet zal overigens vooral tijdens duisternis plaatsvinden.

Nieuwbouw voor luchtverkeersleiding

In oktober werd gestart met de bouw van een uitbreiding van het gebouw van de Antilliaanse luchtverkeersleiding in Willemstad, Curaçao. De Dutch Caribbean - Air Navigation Services Provider (DC-ANP) controleert ruim 300 000 vierkante kilometer luchtruim rond de Antillen, waar jaarlijks 130 000 vliegbewegingen plaatsvinden (en dat aantal groeit ieder jaar met enkele procenten). Het gebouw van DC-ANP, vlak bij luchthaven Hato, was te klein geworden om alle werknemers een plaats te bieden, er zaten zelfs mensen ondergebracht in ruimtes bestemd voor radar apparatuur.

Gewapend optreden NH90 helikopter

In oktober en november wist de marine vier keer een drugstransport te onderscheppen, waarbij in totaal 3600 kg cocaine in beslag werd genomen. Op 12 november moest zelfs vanuit een NH90 helikopter worden geschoten op de motoren van een motorbootje om deze tot stoppen te dwingen. De NH90 is gestationeerd op de Zr. Ms. Amsterdam, dat in het Caribisch gebied is gestationeerd. Voor het eerst is er een NH90 aan boord; tijdens de overbrugging tussen de inzet van de Westland Lynx en de NH90 werd tijdelijk gebruik gemaakt van een verouderde Alouette III helikopter, die van de Belgische strijdkrachten afkomstig was.

Winair naar Curaçao

Luchtvaartmaatschappij Winair (Windward Islands Airways), dat Sint Maarten als thuisbasis heeft, kondigde in juli aan te gaan vliegen op Curaçao. Twee maal per week wordt de route Sint Maarten - Santo Domingo (Dominicaanse Republiek) - Curaçao gevlogen. De maatschappij maakt hiermee een grote stap, het bedrijf concentreerde zich de afgelopen jaren op verbindingen tussen de bovenwindse eilanden. De ruim 700 km zuidwaarts liggende benedenwinds eilanden werden in het meer dan 50 jarig bestaan van Winair nooit eerder aangedaan (alleen tijdens een korte periode van samenwerking met de Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij ALM). Winair (dat eigendom is van de overheid) huurt voor de vluchten een ATR 42 in van Air Antilles Express. Op 18 december werd de eerste vlucht gemaakt. Half december werden door Winair ook lijnvluchten gestart vanaf Sint Maarten naar Puerto Rico via Anguilla en naar Dominica; deze routes worden met de DHC-6 Twin Otter gevlogen.

Bronnen: Amigoe, Antilliaans Dagblad, SabaNews